

Kötelező irodalom

Sigmund FREUD, *Bevezetés a pszichoanalízisbe*, Bp., Gondolat, 1986.
(Kötelező: *Az álmról*, 65–188.)

Sigmund FREUD, *Kell-e az egyetemen a pszichoanalízist tanítani?*,
Gyógyászat, 1918, 58. (Az „eredeti” magyar szöveg angol fordítása: S. F.,
Standard Ed., vol. 17.)

Sigmund FREUD, *Gyász és melankólia* = S. F. *Művei*, VI., Bp., Filum, 1997,
129–145.

Sigmund FREUD, *A költő és a fantáziaműködés* = *Művészetpszichológia*,
szerk. HALÁSZ László, Bp., Gondolat, 1983, 193–200 = BÓKAY Antal,
ERŐS Ferenc, *Pszichoanalízis és irodalomtudomány*, Bp., Filum, 1998.

Sigmund FREUD, *A pszichoanalízis foglalatja* = S. F., *Esszék*, Bp.,
Gondolat, 1982, 407–474.

Charles RYCROFT, *A pszichoanalízis kritikai szótára*, Bp., Párbeszéd
Könyvek, 1994.

Lionel TRILLING, *Művészet és neurózis*, Bp., Európa, 1979 (Modern
könyvtár). (Kötelező: 85–138.)

PETŐ Katalin, *Utószó* = Sigmund FREUD *Művei*, I., *Önéletrajzi írások*, Bp.,
Cserépfalvi, 1993.

PLÉH Csaba, *Pszichológiatörténet*, Bp., Gondolat, 1992, 172–187.

Ernest JONES, *Freud élete és munkássága*, Európa, 1973. (Kötelező a
névmutatóban szereplő alkotók – írók, zeneszerzők, képzőművészek – közül
legalább háromra vonatkozó, a könyvben található anyag, valamint a
Ferenczire vonatkozó részek, továbbá a 283–332, 526–554, illetve Lionel
TRILLING bevezetője: 7–21.)

BÓKAY Antal, ERŐS Ferenc, *Pszichoanalízis és irodalomtudomány*, Bp.,
Filum, 1998. (Az I. és a II. részben szereplő írások, ajánlott a IV.)

Terry EAGLETON, *Pszichoanalízis* = T. E., *A fenomenológiától a
pszichoanalízisig*, Bp., Helikon, 2000, 133–168.

ERŐS Ferenc, *Ferenczi Sándor*, Bp., Új Mandátum, 2000 (Magyar
Pantheon). (Kötelező: két Ferenczi-írás a kötetből. Ajánlott az egész,
különös tekintettel a *Bevezetésre*.)

In memoriam Ferenczi Sándor, szerk. MÉSZÁROS Judit, Jószöveg, é. n. [2000?]. (Kötelező Kosztolányi két írása, Márai, Karinthy, a többi ajánlott.)

Ajánlott irodalom

ATKINSON et al., *Pszichológia*, 1996. és 1997.

BÓKAY Antal, ERŐS Ferenc, *I. m.*

A kötelező irodalomban említett művek egésze, továbbá

– a legrészletesebb bibliográfia:

Norman KIELL, *Psychoanalysis. Psychology and Literature. A Bibliography*, 1963.

– pszichológiai és pszichiátriai fogalmak tisztázásához:

Arthur REBER, *The Penguin Dictionary of Psychology*, Penguin, 1985.

Jean LAPLANCE, Jean-Bertrand PONTALIS, *A pszichoanalízis szótára*, Bp., Akadémiai, 1994.

– a pszichoanalízisről összefoglalóan

(két igen vaskos kötetben:)

Freud und die Folgen, I–II. (= *Die Psychoanalyse des 20. Jahrhunderts*, vol. 2, 3, Kindler, 1971.)

(egy rövid paperben:)

Gustav BALLY, *Einführung in die Psychoanalyse*, Rowohlt, 1961.

(még rövidebben és élvezetesebben:)

Lawrence S. KUBIE, *Die Psychoanalyse ohne Geheimniss*, Rowohlt, 1956. (Angol kiadása is van).

– a pszichoanalízisről Magyarországon:

HARMAT Pál, *Freud, Ferenczi és a magyar pszichoanalízis*, Bp., Bethlen Gábor Kiadó, 1994.

SZŐKE György, *A pszichoanalízis és a magyar századelő*, Világosság, 1992/4.

Freudtól még:

Sigmund FREUD, *Álomfejtés*, Bp., Helikon, 1985 vagy 1993.

FREUD *Művei*, I, *Önéletrajzi írások*, Bp., Cserépfalvi, 1993.

FREUD *Művei*, II, *A Patkányember. Klinikai esettanulmányok*, Bp., Cserépfalvi, 1994.

FREUD *Művei*, VII, *A farkasember*, 75–172.

Freudról:

KOSZTOLÁNYI Dezső, *Füst*, Bp., Szépirodalmi, 1970.

Paul ROAZEN, *Freud and his Followers*, A. Konpf. Inc., 1971.
(Kissé vaskos, de élvezetes, jól tagolt könyv.)

Frank J. SULLOWAY, *Freud, a lélek biológusa*, Bp., Gondolat, 1987. (Ugyancsak eléggé vaskos, kellő kritikával szemléli Freudot.)

FERENCZI Sándor, *Lelki problémák a pszichoanalízis tükrében*, Bp., Magvető, 1982.

Ferenczitől mindenekelőtt:

FERENCZI Sándor, *Nyelvzavar a felnőttek és a gyermek között = A pszichoanalízis és modern irányzatai*, szerk. BUDA Béla, Bp., Gondolat, 1971.

Ferencziről:

KOSZTOLÁNYI Dezső, *Egy ég alatt*, Bp., Szépirodalmi, 1977.

Irodalom és pszichoanalízis:

Művészetpszichológia, szerk. HALÁSZ László, Bp., Gondolat, 1983.

HANKISS Elemér, *Az irodalmi kifejezésformák lélektana*, Bp., Akadémiai, 1970.

Világirodalmi Lexikon, FÓNAGY Iván szócikke

Psychopathographien des Alltags, Suhrkamp, 1982.
(Elsősorban Lawrence S. KUBIE az alkotótevékenység sajátosságairól, 13–52; Heinz KOHUT a szublimáció Thomas Mann *Halál Velencében* című elbeszélésében, 137–159; Janine CHASSEGUET-SMIRGEL az Utolsó év Marienbadban című filmről, 172–201; Bruce MAZLISH életrajz és pszichoanalízis kapcsolatáról, 243–266.)

Psychoanalyse, Kunst und Kreativitat heute, DuMont, 1984.
(Érdekes tanulmánygyűjtemény, egyes tanulmányok angolul is olvashatók, így Winnicott tanulmánya a kreativitás eredőiről = Donald Woods WINNICOTT, *Playing and Reality*, Penguin, 1985, 76–100.)

Phyllis GREENACRE, *Swift and Carroll; a psychoanalytic study of two lives*, New York, Internat. Univ. Press, 1955.

Editha STERBA, Richard STERBA, *Beethoven und sein Neffe*, München, 1964. Angol kiadása: E. S., R. S., *Beethoven and his nephew. A psychoanalytic study of their relationship*, New York, Pantheon, 1954.

Heinz KOHUT, *Introspektion, Empathie und Psychoanalysis*, Suhrkamp, 1974. (Angol kiadása is van.)

Lélekelemzési tanulmányok. Dolgozatok a pszichoanalízis főbb kérdéseiről, Bp., Somló Béla Kiadó, 1933; reprint: Párbeszéd–T-Twins, Budapest, 1993. (Elsősorban PFEIFER Zsigmond Ferenczi Sándorról, 204–229, illetve SZILÁGYI Géza Vajda Jánosról – *Vajda János pokla*, 249–265.)

SZŐKE György, *Kosztolányi, a szegény kis beteg*, Itk, 1985/2.

SZŐKE György, *A szabad asszociációtól a költeményig, Valóság*, 1990/4., 52–66 = „*Miért fáj ma is*”. *Az ismeretlen József Attila*, Bp., Balassi, 1992, 17–43.

SZŐKE György, *Verbalizáció és szövegértelmezés*, Thalassa, 1991/2., 57–62.

SZŐKE György, „*Őr a lelkem.*” *A kései József Attila*, Párbeszéd, 1982, 119–126.